

## **ADR-onderzoek - lang geduurd**

*1 – Leijten.* Kunt u aangeven waarom het, na de gedane toezegging tijdens het plenaire debat van 21 maart 2019 over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen, in de Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) 11-zaak bijna vier maanden geduurd heeft voordat de opdracht naar andere CAF- onderzoeken is verstrekt aan de Auditdienst Rijk (ADR)? (1)(2)

### Antwoord 1 - Leijten

Na het plenaire debat van 21 maart hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de Auditdienst Rijk (ADR) over de doelstelling en reikwijdte van de opdracht, de onderzoeksvragen en operationalisatie daarvan. Om te bezien of voor de beantwoording van de (vervolg)vragen van de ADR de juiste informatie voorhanden was, is Toeslagen direct gestart om in aanloop naar het onderzoek de inhoud van de beschikbare informatie van de betreffende toeslaggerelateerde CAF-zaken in beeld te brengen. Dit is van belang om vergelijkbare gevallen als in de CAF 11-zaak te achterhalen, ook met oog op het advies van de adviescommissie uitvoering toeslagen. Vanwege de benodigde zorgvuldigheid, heeft dit enige tijd in beslag genomen. De ADR opdracht is op 9 juli jl. aan uw Kamer verzonden.

*2 – Leijten.* Begrijpt u dat de indruk bestaat dat de berichtgeving van Trouw en RTLNieuws over opnieuw rechtszaken met betrekking tot onterecht stopgezette kinderopvangtoeslag op 9 juli 2019 het verlenen tot de onderzoeksopdracht heeft versneld? Kunt u uw antwoord toelichten? (3)(4)

### Antwoord 2 – Leijten.

Ik heb in het debat over dit onderwerp op 4 juli jl. aangegeven de onderzoeksopdracht aan de ADR zo snel als mogelijk aan uw Kamer te doen toekomen. De vragen van uw Kamer van 9 juli over het ADR onderzoek heb ik mee laten nemen in de onderzoeksopdracht, op diezelfde datum heb ik u over de opdracht geïnformeerd.

*15 – Azarkan.* Wat is de achtergrond van het nieuwe onderzoek van de Auditdienst Rijk (ADR) dat u op 9 juli jl. heeft gelast? Bent u ervan op de hoogte dat de Kamer op 9 juli nieuwe vragen heeft gesteld, die in grote lijnen overeenkomen met het gelaste ADR-onderzoek?

### Antwoord 15 – Azarkan.

Zoals ik tijdens het plenaire debat van 21 maart jl. heb aangegeven, laat ik de ADR onderzoeken of de problemen in het CAF 11-dossier ook in andere zaken hebben gespeeld. De Auditdienst Rijk (ADR) kijkt naar het handelen van Toeslagen in alle toeslaggerelateerde CAF-zaken. In het debat over dit onderwerp op 4 juli jl. heb ik aangegeven de onderzoeksopdracht aan de ADR zo snel als mogelijk aan uw Kamer te doen toekomen. De vragen van uw Kamer voor het ADR onderzoek van 9 juli jl. heb ik mee laten nemen in de onderzoeksopdracht. Op diezelfde datum heb ik u over de opdracht geïnformeerd.

*16 – Azarkan.* Wanneer denkt u het bredere CAF-onderzoek van de ADR te hebben afgerond? Is dat voor het einde van de week? Of is het bredere CAF-onderzoek van de ADR een nieuw rookgordijn dat u opwerpt?

### Antwoord 16 – Azarkan.

Het onderzoek van de ADR is naar verwachting eind 2019 afgerond, zoals ook gemeld in mijn Kamerbrief van 11 juni jl.

### **ADR-onderzoek – inhoudelijke vragen**

3 – *Leijten*. Waarom is het onderzoek van de ADR begrensd in tijd? Welke redenen zijn er om aan te nemen dat voor 2013 geen onrechtmatige stopzettingen van kinderopvangtoeslag hebben plaatsgevonden?

Antwoord 3- Leijten.

Omdat het CAF-team in 2013 is opgericht, is dat het startmoment van het onderzoek. In de CAF 11-zaak is gebruik gemaakt van partiële waarneming bij een beperkt aantal gastouders en vraagouders. Op basis van die deelwaarneming is vervolgens van een groot aantal ouders de kinderopvangtoeslag stopgezet terwijl onderzoek naar het recht hierop nog niet was afgerond. Dat is niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Ik kan niet uitsluiten dat deze handelwijze ook in andere toeslaggerelateerde CAF-zaken is toegepast. Mede daarom laat ik de ADR alle toeslaggerelateerde CAF-zaken onderzoeken.

20 – *Azarkan*. Bent u bereid niet alleen de kinderopvangtoeslagenzaken vanaf 2013, maar vanaf 2010 opnieuw te beoordelen? Kunt u de juridische verantwoordelijkheid hierin onderzoeken?

Antwoord 20. – Azarkan.

Omdat het CAF-team in 2013 is opgericht, is dat het startmoment van het onderzoek. In de CAF 11-zaak is gebruik gemaakt van partiële waarneming bij een beperkt aantal gastouders en vraagouders. Op basis van die deelwaarneming is vervolgens van een groot aantal ouders de kinderopvangtoeslag stopgezet terwijl onderzoek naar het recht hierop nog niet was afgerond. Dat is niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Ik kan niet uitsluiten dat deze handelwijze in andere toeslaggerelateerde CAF-zaken is toegepast. Ik heb daarom de ADR gevraagd onderzoek te doen naar alle toeslaggerelateerde CAF-zaken.

5 – *Leijten*. Kunt u aangeven waarom de ADR niet zelf onderzoek doet naar alle dossiers, maar dat dit wordt voorbereid door Toeslagen? Kunt u garanderen dat de ADR alle relevante informatie krijgt?

Antwoord 5 – Leijten.

De Belastingdienst/Toeslagen doet op verzoek van de ADR het voorbereidend werk. Dit is gebruikelijk bij accountantsonderzoek. De ADR voert het onderzoek naar de dossiers zelf uit en krijgt daarbij toegang tot alle relevante informatie.

6 – *Leijten*. Krijgt de ADR wel de beschikking over alle Electronic Data Processing (EDP)-rapportages en bevindingen, alsmede tot de systemen van Blauw en van de FIOD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst)?

Antwoord 6 – Leijten.

De ADR krijgt de beschikking over alle documenten en informatie die hij relevant acht voor zijn onderzoek.

9 – *Leijten*. Wat bedoelt u met de deelvraag over 'partiële waarneming'? Moet hieruit worden afgeleid dat (ook) bij onvoldoende informatie in 170 zaken toch toeslagen werden stopgezet?

Antwoord 9 – Leijten.

Partiële waarneming is een gebruikelijke toezichtmethodiek om een beeld te vormen over mogelijke onvolkomenheden in een grotere populatie. In eerste instantie vindt de controle plaats via deelwaarnemingen. Wanneer de uitkomsten van de deelwaarnemingen daartoe aanleiding geven, vindt nader onderzoek plaats.

In het CAF 11-onderzoek is deze werkwijze ook toegepast. Eerst zijn 16 gastouders bezocht en bij het gastouderbureau zijn acht dossiers van vraagouders onderzocht. Daarbij zijn onvolkomenheden geconstateerd, waarvan het waarschijnlijk werd geacht dat deze vaker voorkwamen. Dat was toen aanleiding alle ouders te controleren.

Ook in andere CAF-zaken is gebruik gemaakt van partiële waarneming. Mede daarom laat ik de ADR onderzoek doen naar alle toeslaggerelateerde CAF-zaken.

*10 – Leijten.* Kunt u toelichten waarom het bestuderen van het meewegen van een tweede nationaliteit ingeperkt is tot de vraag of sprake was van een 'bepalende rol'? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 10 – Leijten

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 11 juni jl. is informatie over de (tweede) nationaliteit geen selectiecriterium geweest bij het starten van CAF-zaken. Het starten van CAF-zaken is steeds gebaseerd op signalen van buitenaf, zoals bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constatering door andere onderdelen van de Belastingdienst. Vanaf de startperiode van CAF maakte Toeslagen na het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen. Hiervoor werd vanaf 2013 door een medewerker een uitgebreid queryverzoek gedaan om gegevens uit de systemen te kunnen combineren. In dit queryverzoek werd gevraagd om specifieke gegevens over vraagouders. Naast naam, adres en woonplaats, werden bijvoorbeeld ook gegevens over (eerste en tweede) nationaliteit, de startdatum van de toeslag en een eventuele immigratiedatum opgevraagd. In de opgeleverde gegevensset zijn alle gevraagde gegevens opgenomen. Vanuit deze vervolganalyse was de tweede nationaliteit zichtbaar. Om uit te sluiten dat dit gegeven een bepalende rol heeft gespeeld, wordt dit onderzocht.

Ik keur etnisch profileren ten strengste af. De Autoriteit Persoonsgegevens doet onderzoek bij Toeslagen naar de verwerking van persoonsgegevens en bekijkt of sprake is geweest van etnisch profileren. De uitkomsten van dit onderzoek wacht ik af.

*12 – Leijten.* Is al bekend welke onderdelen van Toeslagen exact betrokken zijn of waren bij de CAF- projecten? Klopt het dat het naast Toeslagen ging om Blauw en de FIOD? Worden al deze dossiers onderzocht?

Antwoord 12 – Leijten.

In de CAF-onderzoeken werkte Toeslagen samen met verschillende disciplines van de Belastingdienst met als doel fraude van facilitators aan te pakken. Daarbij is in veel gevallen samengewerkt met FIOD en Blauw. De ADR is gevraagd het handelen van Toeslagen in alle toeslaggerelateerde CAF-zaken te onderzoeken.

*13 – Leijten.* Wat doet de ADR met signalen over misstanden tijdens het onderzoek? Mag hij enkel en alleen naar een vergelijkbare situatie als CAF 11- onderzoeken kijken of mag hij ook andere situaties meenemen in het onderzoek? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 13 – Leijten.

De ADR is gevraagd het handelen van Toeslagen in alle toeslaggerelateerde CAF-zaken in de periode 2013 tot heden te onderzoeken met als doel vast te stellen of er sprake is geweest van

vergelijkbare behandeling als met de aanpak die bij CAF 11 is gehanteerd. Mocht de ADR andere relevante zaken opmerken, dan zal hij dat op gebruikelijke wijze rapporteren.

### **Adviescommissie**

7 – *Leijten*. Wat wordt bedoeld met de zinsnede in de onderzoeksopdracht: “Het overzicht van de overige toeslaggerelateerde CAF-zaken wordt op dezelfde manier in beeld gebracht zoals het overzicht in de CAF 11-zaak wordt opgesteld en dat voldoet aan de criteria van de Adviescommissie Uitvoering.”? (2) Welke werkwijze en criteria worden hier bedoeld?

#### Antwoord 7 – Leijten.

Relevante informatie en documenten over de CAF 11 populatie zijn in verschillende systemen opgeslagen. Daarom is op verzoek van de adviescommissie uitvoering toeslagen een overzicht gemaakt. Deze werkwijze wordt ook op de overige CAF-zaken toegepast om tot een vergelijkbare beoordeling te komen.

8 – *Leijten*. Kunt u het overzicht over de CAF 11-zaak met de Kamer delen? Is het mogelijk dat in dit overzicht nadere relevante informatie aan het licht is gekomen?

#### Antwoord 8 – Leijten.

Het overzicht bevat informatie over individuele toeslaggerechtigden, daarom kan ik dit niet met uw Kamer delen. Het overzicht wordt verstrekt aan de adviescommissie uitvoering toeslagen en de ADR. Nadat de onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten hiervan.

49 – *Azarkan*. Hoe hoog zullen de schadevergoedingen zijn? Deelt u de mening dat dit hoger zal moeten zijn dan de 15.000 euro, die de Q-koorts patiënten hebben gekregen? Wat vindt u van een schadevergoeding van 15.000 euro per verpest jaar?

#### Antwoord 49 – Azarkan.

Ik heb de adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd te adviseren over een passende oplossing. Ik wil niet op dit advies en de uitwerking daarvan vooruitlopen.

50 – *Azarkan*. Waarom bent u eerder met de schaamteloze fooi gekomen van 500 euro per half jaar? Dit kan toch niet?

#### Antwoord 50 – Azarkan.

Het bestuursrecht kent op basis van jurisprudentie kort gezegd een vergoeding van € 500,- voor ieder (deel van een) half jaar dat de behandeling van het bezwaarschrift en beroep langer heeft geduurd dan twee jaar. Ik heb Toeslagen de opdracht gegeven deze vergoeding proactief en ruimhartig toe te kennen.<sup>1</sup> Deze vergoeding ziet uitsluitend op de overschreden termijn. Om een passende oplossing te vinden voor gedupeerde ouders, heb ik de adviescommissie uitvoering toeslagen om advies gevraagd.

---

<sup>1</sup> Brief 11 oktober

51 – *Azarkan*. Hoe breed is de CAF-affaire inmiddels? Klopt het dat er 170 CAF-zaken zijn? Kunt u uitsluiten dat, gezien de 302 gevallen in CAF 11, het hier wel eens om ca. 50.000 (302\*170) toeslaggedupeerden zou kunnen gaan? Hoe gaat u deze mensen compenseren?

Antwoord 51 – Azarkan.

In totaal zijn er inderdaad circa 170 toeslaggerelateerde CAF-zaken. Op dit moment worden deze zaken geïnventariseerd en verstrekt aan de adviescommissie uitvoering toeslagen en de ADR. Nadat de werkzaamheden van de commissie en de ADR zijn afgerond zal ik uw Kamer nader informeren.

39 – *Omtzigt*. Krijgen de commissie-Donner en de Auditdienst Rijk (ADR) de beschikking over deze onderliggende documenten en alle documenten over CAF-zaken die bij de Belastingdienst, FIOD, Belastingdienst/Toeslagen en landsadvocaat beschikbaar zijn over CAF-zaken?

Antwoord 39 – Omtzigt.

Zowel de adviescommissie uitvoering toeslagen als de ADR krijgen de beschikking over alle documenten die zij relevant achten voor hun onderzoeken.

### **Etnisch profileren**

11 – *Leijten*. Klopt het dat bij de queries tweede nationaliteit standaard in beeld werd gebracht, zowel van vraagouders, als gastouders, als de (houders van) gastouderbureaus? **Als de tweede nationaliteit geen rol speelde, waarom is die dan verwerkt? Kunt u uw antwoord toelichten?**

Antwoord 11 – Leijten.

Bij de queries is de nationaliteit van gastouders of (de houders van) gastouderbureaus niet in beeld gebracht. In mijn brief van 11 juni jl. ben ik ten aanzien van vraagouders uitgebreid ingegaan op het verwerken van nationaliteit in de CAF-zaken:

“Vanaf de startperiode van het CAF maakte Toeslagen na het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen. Hiervoor werd vanaf 2013 door een medewerker een uitgebreid queryverzoek gedaan om gegevens uit de systemen te kunnen combineren. In dit queryverzoek werd gevraagd om specifieke gegevens over vraagouders. Naast naam, adres, en woonplaats, werden bijvoorbeeld ook gegevens over (eerste en tweede) nationaliteit, de startdatum van de toeslag en een eventuele immigratiedatum opgevraagd. In de opgeleverde gegevensset zijn alle gevraagde gegevens opgenomen.

Wanneer de analyse van een query aanwijzingen geeft van mogelijk georganiseerd misbruik, worden bezoeken aan gastouders en/of een gastouderbureau uitgevoerd. Bezoeken worden in het geval van CAF-zaken afgerond met een intern verslag van bevindingen.

Vanaf 2014 worden de analyses van de queries vastgelegd in een intern document om een overzichtelijk beeld te geven van de situatie. Dit interne document bevat een samenvattend overzicht van het aantal vraagouders, het soort toeslag, de woonplaatsen van de vraagouders, en de totale financiële omvang. Ook de nationaliteit van aanvragers was opgenomen in dit interne document. Sinds 2016 wordt specifiek op basis van dit document besloten of verder onderzoek nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van een actualiteitsbezoek. Informatie over de (tweede) nationaliteit is geen selectie criterium geweest bij de starten van CAF-zaken, dat waren immers steeds signalen van buitenaf. Om die reden is besloten dat nationaliteit ook geen onderdeel meer is van het queryverzoek.”

Overigens wijs ik erop dat de ADR onderzoekt of tweede nationaliteit een bepalende rol heeft gespeeld. Daarvoor verwijs ik u ook naar het antwoord op vraag 10.

38 – Azarkan. Hoeveel van de benadeelde ouders in de CAF 11-zaak hebben een dubbele nationaliteit?

Antwoord 38 – Azarkan

Bij de start van het CAF 11-onderzoek hadden 196 vraagouders een dubbele nationaliteit.

39 – Azarkan. Hoeveel van de benadeelde ouders in de andere CAF-zaken hebben een dubbele nationaliteit? Kunt u per CAF-zaak aangeven welk percentage van de ouders een dubbele nationaliteit hebben? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 39 – Azarkan.

Op dit moment worden alle CAF-zaken geïnventariseerd en verstrekt aan de adviescommissie uitvoering toeslagen en de ADR. Nadat de onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer nader informeren.

40 – Azarkan. Kunt u uitsluiten dat er bij het samenstellen het criterium van etniciteit is gehanteerd? Zo ja, op basis waarvan? Zo nee, waarom niet en wat gaat u hieraan doen?

Antwoord 40 – Azarkan.

In mijn brief van 11 juni jl. ben ik uitgebreid ingegaan op het verwerken van nationaliteit in de CAF-zaken:

“Vanaf de startperiode van het CAF maakte Toeslagen na het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen. Hiervoor werd vanaf 2013 door een medewerker een uitgebreid queryverzoek gedaan om gegevens uit de systemen te kunnen combineren. In dit queryverzoek werd gevraagd om specifieke gegevens over vraagouders. Naast naam, adres, en woonplaats, werden bijvoorbeeld ook gegevens over (eerste en tweede) nationaliteit, de startdatum van de toeslag en een eventuele immigratiedatum opgevraagd. In de opgeleverde gegevensset zijn alle gevraagde gegevens opgenomen.

Wanneer de analyse van een query aanwijzingen geeft van mogelijk georganiseerd misbruik, worden bezoeken aan gastouders en/of een gastouderbureau uitgevoerd. Bezoeken worden in het geval van CAF-zaken afgerond met een intern verslag van bevindingen.

Vanaf 2014 worden de analyses van de queries vastgelegd in een intern document om een overzichtelijk beeld te geven van de situatie. Dit interne document bevat een samenvattend overzicht van het aantal vraagouders, het soort toeslag, de woonplaatsen van de vraagouders, en de totale financiële omvang. Ook de nationaliteit van aanvragers was opgenomen in dit interne document. Sinds 2016 wordt specifiek op basis van dit document besloten of verder onderzoek nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van een actualiteitsbezoek. Informatie over de (tweede) nationaliteit is geen selectiecriterium geweest bij de starten van CAF-zaken, dat waren immers steeds signalen van buitenaf. Om die reden is besloten dat nationaliteit ook geen onderdeel meer is van het queryverzoek.”

41 – Azarkan. Deelt u de mening dat de Discriminerende Overheid heel ver af staat van de Dienstbare Overheid, die ons voor ogen zou moeten staan?

Antwoord 41 – Azarkan.

Zoals ik eerder heb aangegeven, keur ik etnisch profileren ten strengste af.

42 – Azarkan. Bent u bereid om, naast het al lopende onderzoek, een diepgaand onderzoek te gelasten naar het gebruik van etniciteit als criterium, oftewel het discrimineren op etniciteit?

Antwoord 42 – Azarkan

De Autoriteit Persoonsgegevens doet reeds onderzoek bij Toeslagen naar de verwerking van persoonsgegevens en bekijkt of sprake is geweest van etnisch profileren. De ADR is tevens gevraagd te onderzoeken of nationaliteit een bepalende rol heeft gespeeld in de CAF-onderzoeken. Ook heeft op 7 juni jl. de Nationale ombudsman een onderzoek aangekondigd om een indruk te krijgen van de aard van de klachten bij de overheid als het gaat om etnisch profileren en hoe overheden daar vervolgens mee omgaan. Daarnaast heb ik de adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd hoe het in algemene zin met de praktische rechtsbescherming van de toelaggerechtigden is gesteld, en welke verbeteringen zijn hier wenselijk zijn. Bij het advies wordt ook betrokken de aanwezigheid van bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer in het bijzonder [tweede] nationaliteit – bij Toeslagen. Ik wacht de uitkomsten van deze onderzoeken af.

43 – Azarkan. Bent u bereid om, indien discrimineren op etniciteit inderdaad het geval blijkt te zijn geweest, strafrechtelijke aangifte te doen van discriminatie?

Antwoord 43 – Azarkan.

Ik wil niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens. Als het onderzoek is afgerond, zal ik met een reactie komen.

44 – Azarkan. Wanneer verwacht u dat het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens naar o.a. etnisch profileren afgerond zal zijn? Wanneer zal de Kamer hierover geïnformeerd worden?

Antwoord 44 – Azarkan.

Ik kan daar geen uitspraak over doen omdat de Autoriteit Persoonsgegevens zelf haar agenda vaststelt. Nadat het onderzoek gereed is zal ik dit met uw Kamer delen.

## **Rechtszaak Rotterdam**

14 – Leijten. Kunt u verklaren waarom u in het algemeen overleg Stopzetten kinderopvangtoeslag d.d. 4 juli jl. expliciet zei geen weet te hebben van andere lopende rechtszaken? (5)

Antwoord 14 – Leijten.

In het AO Stopzetten kinderopvangtoeslag van 4 juli 2019 heb ik onder meer aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat er meer zaken zijn buiten het CAF 11-dossier waar hetzelfde is gebeurd. Dat is ook precies de reden dat ik twee autoriteiten (de ADR en de adviescommissie uitvoering toeslagen) gevraagd heb om dat uit te zoeken.

2 – Azarkan. Waarom heeft u op 4 juli 2019, tijdens het algemeen overleg over stopzetten kinderopvangtoeslag, de CAF 16-zaak in Rotterdam verzwegen, terwijl Kamerleden u daar wel naar gevraagd hebben?

Antwoord 2 – Azarkan.

In het AO Stopzetten kinderopvangtoeslag van 4 juli 2019 heb ik onder meer aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat er meer zaken zijn buiten het CAF 11-dossier waar hetzelfde is gebeurd. Dat

is ook precies de reden dat ik twee autoriteiten (de ADR en de adviescommissie uitvoering toeslagen) gevraagd heb om dat uit te zoeken.

*16 – Leijten.* Klopt het dat tijdens de behandeling van een CAF 16-zaak in Rotterdam van de zijde van de Belastingdienst is vermeld dat er onrechtmatig gehandeld is met de stopzetting van kinderopvangtoeslag? Kunt u de pleitnota naar de Kamer sturen?

Antwoord 16 – Leijten.

In de CAF-zaak waarin rechtbank Rotterdam op 12 juli 2019 uitspraak<sup>2</sup> heeft gedaan, is tijdens de zitting van de zijde van de Belastingdienst, in navolging van een uitspraak van de Raad van State<sup>3</sup>, inderdaad gemeld dat in deze zaak het besluit tot stopzetting onrechtmatig is geweest. Er is aangesloten bij de uitspraak van de RvS en geen gebruik gemaakt van een pleitnota.

*3 – Azarkan.* Klopt het dat in de rechtbank Rotterdam op 8 juli 2019 is gebleken dat ook daar kinderopvangtoeslagen onrechtmatig zijn stopgezet en teruggevorderd?

Antwoord 3 – Azarkan

Naar aanleiding van de situatie rondom het CAF 11-dossier is deze zaak voorafgaand aan de behandeling op zitting door Toeslagen nogmaals bestudeerd. Hierbij is ruimhartig gekeken naar het dossier. Ook is geconcludeerd dat de toeslag van betrokkene op dezelfde manier is stopgezet als in het CAF 11-dossier. Zoals bekend is een dergelijke stopzetting volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet in overeenstemming met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Mede om deze reden heeft Toeslagen op 5 juli 2019 een nieuwe beslissing op bezwaar genomen.

*17 – Leijten.* Welke analyse of reconstructie van de Belastingdienst ligt aan het pleidooi in de rechtbank ten grondslag waaruit blijkt dat het stopzetten bij CAF 16 onrechtmatig is geweest? Kunt deze analyse of reconstructie naar de Kamer sturen?

Antwoord 17 – Leijten.

Naar aanleiding van de situatie rondom het CAF 11-dossier is deze zaak voorafgaand aan de behandeling op zitting door Toeslagen nogmaals bestudeerd. Hierbij is ruimhartig gekeken naar het dossier. Ook is geconcludeerd dat de toeslag van betrokkene op dezelfde manier is stopgezet als in het CAF 11-dossier. Zoals bekend is een dergelijke stopzetting volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet in overeenstemming met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Mede om deze reden heeft Toeslagen op 5 juli 2019 een nieuwe beslissing op bezwaar genomen.

*18 – Leijten.* Wilt u garanderen dat de Belastingdienst niet in beroep gaat tegen het vonnis in deze zaak, waarbij de Belastingdienst het gehele dossier over de CAF 16 openbaar moet maken? (6)

Antwoord 18 – Leijten.

Ik verwijs naar mijn brief van 23 augustus 2019 aan uw Kamer over de uitspraak van rechtbank Rotterdam inzake kinderopvangtoeslag.

---

<sup>2</sup> ECLI:NL:RBROT:2019:5532

<sup>3</sup> ECLI:NL:RVS:2017:589

23 – *Omtzigt*. Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de rechtbank in Rotterdam, die een paar dagen na het laatste debat in een CAF-zaak oordeelde dat: "het besluit van de Belastingdienst om de toeslag van de vrouw stop te zetten onrechtmatig is. De Belastingdienst moet niet alleen toeslagen alsnog uitbetalen maar ook schade aan de vrouw vergoeden. Door het mislopen van de toeslagen zijn bij de vrouw schulden ontstaan en heeft zij langer over haar studie gedaan. De rechtbank heeft bepaald dat de Belastingdienst alvast een voorschot op de schadevergoeding moet betalen. Het exacte schadebedrag moet nog worden vastgesteld. Daarnaast heeft de rechtbank beslist dat de vrouw en haar advocaat inzage krijgen in het dossier van de Belastingdienst dat betrekking heeft op het onderzoek naar het door de vrouw ingeschakelde gastouderbureau. De vrouw hoopt hiermee meer duidelijkheid te krijgen over de gang van zaken."? 4)

Antwoord 23 – Omtzigt.

Ik heb kennisgenomen van deze uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 12 jul 2019<sup>4</sup> in een kinderopvangtoeslagprocedure.

24 – *Omtzigt*. Bent u bereid dit vonnis gewoon uit te voeren of gaat de Belastingdienst weer in hoger beroep in een poging om documenten geheim te houden?

Antwoord 24 – Omtzigt.

Ik verwijs naar mijn brief van 23 augustus 2019 aan uw Kamer over de uitspraak van rechtbank Rotterdam inzake kinderopvangtoeslag. 25 – *Omtzigt*. Kunt u de documenten van deze zaak niet alleen aan de vrouw en de advocaat ter inzage geven maar deze ook openbaar maken en aan de Kamer doen toekomen?

25 – *Omtzigt*. Kunt u de documenten van deze zaak niet alleen aan de vrouw en de advocaat ter inzage geven maar deze ook openbaar maken en aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord 25 – Omtzigt.

Ik doe geen uitspraken over individuele gevallen. Uw Kamer is geen partij in de lopende procedures. Om die reden doe ik uw Kamer de documenten uit een individuele zaak niet toekomen.

26 – *Omtzigt*. Kunt u op basis van deze uitspraak onmiddellijk beginnen met het verlenen van een voorschot in deze zaak voor geleden schade en hetzelfde doen in andere zaken, conform de aangenomen motie 2) die echt niet vraagt om tot oktober of het advies van de commissie-Donner te wachten?

Antwoord 26 – Omtzigt.

Toeslagen stelt in deze zaak geen hoger beroep in op het punt van de toegekende vergoeding wegens het overschrijden van de redelijke termijn en het voorschot op de vergoeding van nog nader te bepalen schade. Wat de overige zaken betreft, acht ik het niet zorgvuldig vooruit te lopen op de adviescommissie uitvoering toeslagen.

**Artikel 68 grondwet (inlichten Kamer)**

15 – *Leijten*. Erkent u dat u met deze uitspraak wederom de Kamer verkeerd geïnformeerd heeft? Kunt u uw antwoord toelichten?

---

<sup>4</sup> ECLI:NL:RBROT:2019:5532

Antwoord 15 – Leijten.

Ik informeer de Kamer altijd naar eer en geweten en zo juist en volledig mogelijk. In het AO Stopzetten kinderopvangtoeslag van 4 juli 2019 heb ik onder meer aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat er meer zaken zijn buiten het CAF 11 dossier waar zich vergelijkbare problemen hebben voorgedaan. Dat is ook precies de reden dat ik twee autoriteiten (de ADR en de adviescommissie uitvoering toeslagen) gevraagd heb om dat uit te zoeken.

4 – Azarkan. Neemt u de Kamer nog wel serieus, nu u de Kamer opnieuw onvolledig en onjuist hebt geïnformeerd?

Antwoord 4 – Azarkan.

Ik informeer de Kamer altijd naar eer en geweten en zo juist en volledig mogelijk.

19 – Leijten. Erkent u dat het bevel het dossier CAF 16 openbaar te maken pijnlijk duidelijk maakt dat Kamerleden of journalisten die informatie vragen via Kamervragen (op grond van artikel 68 van de Grondwet) of via een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur bij een weigerachtig ministerie of overheidsdienst dus via juridische strijd pas documenten kunnen krijgen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

De rechtbank heeft dat niet bevolen. De rechtbank heeft geoordeeld dat de Belastingdienst/Toeslagen het volledige dossier over het onderzoek bij een gastouderbureau moet verstrekken aan een vraagouder.

5 – Azarkan. Bent u op hoogte van het grondwettelijke recht van de Kamer (art. 68 Grondwet) om alle inlichtingen te ontvangen? Waarom leeft u de wet niet na?

Antwoord 5 – Azarkan.

Ik informeer de Kamer altijd naar eer en geweten en zo juist en volledig mogelijk.

**Personeel**

36 – Leijten. Kunt u aangeven hoe u uw toezegging dat de bij onrechtmatigheden betrokken ambtenaren met betrekking tot de CAF 11-zaak niet betrokken mogen zijn bij de afhandeling, heeft uitgevoerd?

Antwoord 36 – Leijten.

Ik heb de Belastingdienst opgedragen medewerkers die betrokken waren bij de CAF 11-zaak niet in te zetten bij het onderzoek van de ADR, bij de herbeoordeling die met behulp van de adviescommissie uitvoering toeslagen wordt voorbereid of bij de lopende behandeling van bezwaar- of beroepsprocedures in CAF 11 of andere toeslaggerelateerde CAF-zaken.

In de programmastructuur zijn twee medewerkers actief die eerder betrokken waren bij het CAF-afstemoverleg binnen Toeslagen. Eén medewerker was betrokken vanaf 2017, na de CAF 11-periode. De andere medewerker was als contactambtenaar wel al inhoudelijk betrokken bij de startperiode van het CAF. De eerste medewerker is data-expert wiens expertise wenselijk is voor data-analyse-vraagstukken. De expertise van de tweede werknemer uit historische kennis van het dossier. Het resultaat van de werkzaamheden van deze twee medewerkers wordt onafhankelijk

getoetst. Bij de uitvoering werken zij samen met ten minste één medewerker die geen deel uitmaakte van het besluitvormende orgaan én geen betrokkenheid heeft gehad in de behandeling.

37 – Leijten. Kunt u garanderen dat niet wederom betrokken ambtenaren worden ingezet bij het onderzoek van de ADR over andere onrechtmatigheden in CAF-onderzoeken? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 37 – Leijten.

Ik heb de Belastingdienst opgedragen medewerkers die betrokken waren bij de CAF 11-zaak niet in te zetten bij het onderzoek van de ADR, bij de herbeoordeling die met behulp van de adviescommissie uitvoering toeslagen wordt voorbereid of bij de lopende behandeling van bezwaar- of beroepsprocedures in CAF 11 of andere toeslaggerelateerde CAF-zaken.

In de programmastructuur zijn twee medewerkers actief die eerder betrokken waren bij het CAF-afstemoverleg binnen Toeslagen. Eén medewerker was betrokken vanaf 2017, na de CAF 11-periode. De andere medewerker was als contactambtenaar wel al inhoudelijk betrokken bij de startperiode van het CAF. De eerste medewerker is data-expert wiens expertise wenselijk is voor data-analyse-vraagstukken. De expertise van de tweede werknemer uit historische kennis van het dossier. Het resultaat van de werkzaamheden van deze twee medewerkers wordt onafhankelijk getoetst. Bij de uitvoering werken zij samen met ten minste één medewerker die geen deel uitmaakte van het besluitvormende orgaan én geen betrokkenheid heeft gehad in de behandeling.

20 – Leijten. Erkent u dat met het toegeven van het onrechtmatig handelen in de rechtbank stappen moeten worden gezet tegen degene die opdracht gaf of gaven tot dit onrechtmatig handelen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 20 – Leijten

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

6 – Azarkan. Heeft u de Belastingdienst nog wel onder controle? Hoe reageert u op de berichtgeving dat het kerndepartement en de Belastingdienst elkaar niet meer vertrouwen? Hoe reageert u op de berichtgeving dat de Belastingdienst, en met name de afdeling Toeslagen, zijn eigen gang gaat, en een staat in de staat vormt, die denkt aan niemand verantwoording schuldig te zijn?

Antwoord 6 – Azarkan.

Ik laat de kwalificaties voor rekening van de vragensteller. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 3 juli jl., sta ik een open en veilig klimaat voor, waar medewerkers in hun kracht gezet worden, zich veilig voelen en fouten kunnen maken. Dilemma's moeten worden besproken en van fouten moet worden geleerd. Alleen zo kan ruimte ontstaan voor de menselijke maat. Daarom is cultuur de vierde pijler van beheerst vernieuwen.

7 – Azarkan. Kunt u toezeggen dat de algemeen directeur Toeslagen bij de Belastingdienst als gevolg van de CAF- affaire strafontslag zal krijgen, de leidinggevenden binnen Toeslagen voorwaardelijk strafontslag, en alle andere medeplichtige ambtenaren van de Belastingdienst een waarschuwing of berisping?

Antwoord 7 – Azarkan.

Ik doe geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

8 – Azarkan. Vindt u het niet schokkend dat ambtenaren willens en wetens de wet hebben overtreden? Welke sancties heeft u ter beschikking? Welke sancties gaat u opleggen?

Antwoord 8 – Azarkan.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

12 – Azarkan. Is de klokkenluider inmiddels weer aan het werk? Kunt u deze klokkenluider voordragen voor promotie en salarisopslag, en daarnaast voordragen voor een lintje, nu deze persoon een heldenrol heeft vervuld? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12 – Azarkan.

Ik doe geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

19 – Omtzigt. Welke onderzoeken of disciplinaire maatregelen zijn gevolgd tegen degenen die verantwoordelijk waren voor de onrechtmatige stopzettingen en voor de reeks onrechtmatige en onzorgvuldige handelingen daarna, waaronder burgers niet informeren over hun rechten, hen in bezwaarfases niet informeren over wat van hen werd verlangd, het achterhouden van stukken tegenover rechters et cetera?

Antwoord 19 – Omtzigt.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

20 – Omtzigt. Indien u geen onderzoek kunt noemen, hoe kijkt u dan aan dat u wel bereid was in te gaan op het onderzoek tegen de klokkenluider?

Antwoord 20 – Omtzigt.

Ik doe geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

21 – Omtzigt. Zijn er naar uw opvatting ambtsdelicten of ambtsovertredingen begaan?

Antwoord 21 – Omtzigt.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

22 – Omtzigt. Heeft u onderzocht of er ambtsdelicten of ambtsovertredingen begaan zijn? Zo nee, bent u bereid dit alsnog te doen? Zo ja, wat was de uitkomst van het onderzoek?

Antwoord 22 – Omtzigt.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

## **Zelfdoding**

33 – Leijten. Klopt het dat de Belastingdienst geïnformeerd is over de zelfdoding van een vraagouder in Rotterdam? Wat is met deze melding gedaan? Bent u bereid dit zo snel mogelijk uit te zoeken?

Antwoord 33 – Leijten.

Ik ken deze zelfdoding uitsluitend van berichten in de media. Ook de Belastingdienst heeft mij desgevraagd laten weten dat geen melding over de zelfdoding van een vraagouder in Rotterdam geregistreerd staat bij de Belastingdienst.

34 – Leijten. Hoe vaak krijgt de Belastingdienst meldingen van zelfdodingen door financiële claims van de Belastingdienst?

Antwoord 34 – Leijten.

Incidenteel komen meldingen binnen bij de Belastingdienst, waarbij nabestaanden aangeven dat sprake is van zelfdoding. Mij zijn geen meldingen bekend van personen waarbij de zelfdoding is ingegeven door financiële claims van de Belastingdienst.

35 – Leijten. Erkent u dat de bodem van medemenselijkheid bereikt is als beleid en optreden van de Belastingdienst mensen in zulke extensionele nood brengt dat ze geen andere uitweg meer zien dan de dood? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 35 – Leijten.

Dat zelfdoding een trieste gebeurtenis is, in het bijzonder voor de direct betrokkenen, heeft geen toelichting. Uw vraag suggereert een causaal verband tussen een zelfdoding en het optreden van de Belastingdienst. Het is haast onmogelijk om een causaal verband tussen specifieke gebeurtenissen en een zelfdoding vast te stellen. Volgens mij draagt discussie daarover ook niet bij aan het oplossen van de problemen van gedupeerde ouders.

45 – Azarkan. Kunt u nader ingaan op de zelfmoord, die in de media wordt genoemd (1), en die gerelateerd zou zijn aan het terugvorderen van kinderopvangtoeslag?

Antwoord 45 – Azarkan.

Uw vraag suggereert een causaal verband tussen een zelfdoding en het optreden van de Belastingdienst. Het is haast onmogelijk om een causaal verband tussen specifieke gebeurtenissen en een zelfdoding vast te stellen. Volgens mij draagt discussie daarover ook niet bij aan het oplossen van de problemen van gedupeerde ouders. Dat zelfdoding een trieste gebeurtenis is, in het bijzonder voor de direct betrokkenen, heeft geen toelichting.

46 – Azarkan. Kunt u een causaal verband uitsluiten tussen de zelfmoord en het terugvorderen van kinderopvangtoeslag door Toeslagen? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, waarom niet en wat gaat u hier mee doen?

Antwoord 46 – Azarkan.

Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 45.

47 – Azarkan. Wat doet dit met u? Deelt u de mening dat dit verbijsterend is?

Antwoord 47 – Azarkan.

Het heeft geen toelichting dat zelfdoding een trieste gebeurtenis is, in het bijzonder voor de direct betrokkenen. Verder verwijs ik u naar het antwoord op vraag 45.

48 – *Azarkan*. Op welke manier kunt u de 2-jarige wees royaal compenseren, indien blijkt dat het leven van dit kind door toedoen van de Belastingdienst verwoest is?

Antwoord 48 – Azarkan.

Ik ken deze zelfdoding uitsluitend van berichten in de media. Het is voor mij niet mogelijk een causaal verband tussen deze zelfdoding en het terugvorderen van kinderopvangtoeslag vast te stellen. Volgens mij draagt discussie daarover ook niet bij aan een oplossing voor gedupeerden. Ik heb de adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij te adviseren over een passende oplossing voor deze ouders. Ik wil niet op de uitkomsten van dit onderzoek vooruitlopen.

#### **Landsadvocaat/rechtszaken algemeen**

21 – *Leijten*. Is sprake van meened of valsheid in geschrifte bij de zaken waarin de Belastingdienst onvolledige dossiers over vermeende fraudesituaties in andere rechtszaken gebruikte? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 21 – Leijten.

Meened of valsheid in geschrifte betreft het opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie. Ik heb geen aanwijzingen dat medewerkers van Toeslagen zich hieraan schuldig hebben gemaakt.

22 – *Leijten*. Is de landsadvocaat betrokken geweest bij het samenstellen van de dossiers in de rechtszaken waarin sprake was van onvolledige dossiers?

Antwoord 22 – Leijten.

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 11 oktober 2018, heb ik de Landsadvocaat juist ingeschakeld om te borgen dat alle op de zaak betrekking hebbende stukken, ruimhartig bezien, worden ingebracht in de lopende beroepsprocedures van de vraagouders. Daarnaast heb ik de landsadvocaat verzocht om zorg te dragen voor de procesvertegenwoordiging in deze zaken totdat de maatregel uit het beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen op het vlak van procesvertegenwoordiging van Toeslagen is geëffectueerd.

17 – *Azarkan*. Kunt u ervoor zorgdragen, dat er een volledig overzicht komt van alle (170) CAF-zaken, met daarin een overzicht van de hoeveelheid stopzettingen, de hoeveelheid terugvorderingen, de hoeveelheid gastouders, de hoeveelheid gastouderbureaus (en een lijst hiervan) en de totale bedragen die hiermee gemoeid zijn? Bent u in deze bereid om art. 68 van de Grondwet na te leven?

Antwoord 17 – Azarkan

Alle relevante informatie over de zaken wordt op dit moment geïnventariseerd ten behoeve van de adviescommissie en de ADR. Nadat deze onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten hiervan.

18 – *Azarkan*. In hoeveel zaken wordt er nog geprocedeerd? In hoeveel zaken hebben burgers gelijk gekregen en in hoeveel zaken heeft Toeslagen gelijk gekregen?

Antwoord 18 – Azarkan.

Alle relevante informatie over de zaken wordt op dit moment geïnventariseerd ten behoeve van de adviescommissie en de ADR. Nadat deze onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten hiervan.

19 – Azarkan. Hoeveel hebben de lopende rechtszaken inmiddels gekost aan griffie- en advocaatkosten? Hoeveel heeft de Staat inmiddels aan kosten gemaakt bij de Landsadvocaat?

Antwoord 19 – Azarkan.

Tot medio augustus 2019 is er in CAF 11 een bedrag van circa € 39.000. aan proceskosten uitbetaald. Het griffierecht dat is vergoed bedraagt circa € 4.600. De kosten van de Landsadvocaat tot en met de maand juni 2019 bedragen € 405.000. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure inzake de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF 11. De bedragen zijn afgerond op duizenden euro's en omvatten honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

22 – Azarkan. Bent u het eens met de uitspraak van de minister van Financiën, op 9 juli 2019 in het programma Jinek, dat het stilleggen van alle rechtszaken niet ver genoeg gaat? Om hoeveel van deze rechtszaken gaat het?

Antwoord 22 – Azarkan.

Ik heb de minister horen zeggen dat hij hetzelfde vindt als ik. Op het moment van verzenden van deze antwoorden gaat het om 11 procedures in het kader van CAF 11 en om 22 rechtszaken die betrekking hebben op de overige CAF-zaken.

13 – Omtzigt. Hoeveel van de CAF-projecten waren aan de kinderopvangtoeslag gerelateerd? Hoeveel gastouderbureaus, vraagouders en gastouders hebben te maken gekregen met maatregelen?

Antwoord 13 – Omtzigt.

In totaal gaat het om circa 170 toeslaggerelateerde CAF-zaken. Daarbij gaat het niet uitsluitend om kinderopvangtoeslag. Alle relevante informatie over de zaken wordt op dit moment geïnventariseerd ten behoeve van de onderzoeken van de adviescommissie en de ADR. In deze onderzoeken wordt onder meer bekeken welke maatregelen genomen zijn. Nadat deze onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten.

14 – Omtzigt. Hoeveel gastouderbureaus, vraagouders en hoeveel gastouders zijn in de CAF-zaken uiteindelijk veroordeeld voor fraude door de rechter? Kunt u aangeven om wat voor een soort straffen het hier gaat?

Antwoord 14 – Omtzigt.

Alle relevante informatie over de zaken wordt op dit moment geïnventariseerd ten behoeve van de onderzoeken van de adviescommissie en de ADR. Nadat deze onderzoeken zijn afgerond zal ik uw Kamer verder informeren over de uitkomsten.

15 – Omtzigt. Zijn alleen in de CAF 11-zaak stukken pro-actief aan dossiers toegevoegd, nadat de Hoge Raad en de Kamer daarom hadden gevraagd? Of heeft u ook opdracht gegeven om in andere CAF-zaken dossier compleet te maken? Zo ja, wanneer is dat gebeurd en bij hoeveel dossiers zijn extra stukken ingebracht?

Antwoord 15 – Omtzigt.

In procedures van vraagouders worden de stukken ingebracht volgens de regels die daarvoor gelden. Alle zaken met lopende (hoger) beroep procedures waarin nog geen zitting was geweest zijn ruimhartig doorgenomen op het waar nodig compleet maken van het dossier. In de zomer 2018 is dit proces in gang gezet. Het is niet vastgelegd bij hoeveel dossiers er extra stukken zijn ingebracht.

*16 – Omtzigt.* Hoeveel dossiers waren incompleet door toedoen van de Belastingdienst?

Antwoord 16 – Omtzigt.

Er is niet vastgelegd bij hoeveel dossiers er extra stukken zijn ingebracht.

*17 – Omtzigt.* Hoe wordt recht gedaan aan een burger, wiens dossier incompleet was in de bezwaar-en beroepsfase –omdat de Belastingdienst stukken weg hield uit het dossier – en wiens bezwaar en/of beroep is afgewezen?

Antwoord 17 – Omtzigt.

Uw vraag suggereert het opzettelijk weghouden van stukken uit dossiers van klanten die bezwaar of beroep hebben aangetekend. Ik heb geen aanwijzingen dat dit is gebeurd. De adviescommissie uitvoering toeslagen **onderzoekt** alle dossiers in de CAF 11-zaak en de praktische rechtsbescherming van toeslaggerechtigden in zijn algemeen. Ik wil niet op de uitkomsten van dit onderzoek vooruitlopen.

*18 – Omtzigt.* Bent u bekend met jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, waaruit volgt dat de uitkomsten van ondeugdelijk onderzoek kan worden aangemerkt als 'verboden vrucht', waarmee de juridische basis van handelen van de staat tegen burgers kan komen te vervallen?

Antwoord 18 – Omtzigt.

Ik ben bekend met de vaste rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep inzake bewijsuitsluiting ("verboden vruchten").<sup>5</sup>

*35 – Omtzigt.* Herinnert u zich uw toezegging uit het algemeen overleg van 4 juli 2019, waarin u beloofde de Kamer te zullen informeren over alle documenten waar de landsadvocaat de beschikking over had bij het opstellen van de Conclusie van Antwoord van juni 2018? Kunt u precies, per document aangeven, over welk stuk de landsadvocaat wel beschikte, welke documenten (nadien) zijn aangetroffen door de EDP-auditoren of bij het nader onderzoek van Toeslagen, en welke documenten de Kamer onthouden zijn?

Antwoord 35 – Omtzigt.

De voorzitter van het Algemeen Overleg Stopzetting kinderopvangtoeslag van 4 juli 2019 heeft geconcludeerd dat ik een drietal toezeggingen heb gedaan, waaronder de toezegging aan het lid Omtzigt dat ik de Kamer zal informeren over het mogelijke verschil tussen het aantal stukken waar de Landsadvocaat over beschikte en het aantal stukken dat deel uitmaakte van de WOB-procedure in juni 2018. Hierbij doe ik deze toezegging gestand.

In maart 2018 heeft de advocaat van het gastouderbureau in het kader van de civiele schadevergoedingsprocedure tegen de Belastingdienst/Toeslagen (de Staat) onder meer verzocht om informatie over CAF-11. Daarbij is opgemerkt dat dit verzoek te beschouwen was als een Wob-verzoek. Door de Belastingdienst/Toeslagen is nagegaan welke documenten betrekking hadden op

<sup>5</sup> ECLI:NL:CRVB:2014:4346

het verzoek. Dit heeft geleid tot zes documenten, zoals vermeld in de inventarislijst van het primaire Wob-besluit van 12 juni 2018. De advocaat van het gastouderbureau beschikte al over het document "Rapport Vpb bij het GOB", daarom is dat document niet meegenomen in de primaire Wob-beslissing. Tijdens de bezwaarfase zijn ook tien documenten aan de Tweede Kamer ter vertrouwelijke inzage verstrekt; bij de beslissing op bezwaar zijn in de inventarislijst deze documenten ook opgenomen. Onder deze documenten bevond zich ook document "Rapport Vpb bij het GOB".

Gelet op bovenstaande heb ik dus geen aanwijzingen dat aan uw Kamer of aan de verzoeker in de Wob-procedure relevante documenten zijn onthouden.

*36 – Omtzigt.* Herinnert u zich uw toezegging dat documenten 'ruimhartig' zouden worden ingebracht in procedures en dat de landsadvocaat aan de zijde van burgers zou gaan staan? Kunt u in dit licht (per document) toelichten waarom de 14 door u genoemde documenten in de brief van 20 november niet zijn ingebracht in individuele procedures?

Antwoord 36 – Omtzigt.

In mijn antwoord op vraag 24 van de vaste commissie voor Financiën heb ik het volgende geantwoord: *"Aan de Landsadvocaat is een aantal door de EDP-auditors gevonden stukken verstrekt die mogelijk relevant zouden kunnen zijn voor een lopende beroepsprocedure. Het gaat daarbij om stukken die steeds betrekking hebben op een specifieke procedure. Aan de Landsadvocaat is gevraagd om ook deze stukken tegen de achtergrond van de betreffende lopende procedure te beoordelen. Uw Kamer is geen partij in de lopende procedures en de stukken geven geen extra inzicht in de gang van zaken "in den brede" binnen het CAF 11-project. Om die reden doe ik uw Kamer de afschriften van de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken niet toekomen."*

Om dezelfde reden zal ik niet verder toelichten waarom deze documenten niet zijn ingebracht in individuele procedures.

*37 – Omtzigt.* Worden de documenten die de grondslag vormden voor de onrechtmatige stopzetting van toeslagen in CAF 11 door de landsadvocaat pro-actief ingebracht in alle procedures van vraagouders, gastouders en gastouderbureau, zodat zij hiertegen verweer kunnen voeren? Zo nee, waarom niet? Wilt u de landsadvocaat hiertoe alsnog opdracht geven?

Antwoord 37 – Omtzigt.

In de procedures van vraagouders en het gastouderbureau worden de stukken ingebracht volgens de regels die daarvoor gelden. Zoals ik eerder aan uw Kamer bericht, heb ik de Landsadvocaat gevraagd om alle op de zaak betrekking hebbende stukken, ruimhartig bezien, in te brengen in de lopende beroepsprocedures van de vraagouders. De zaak van het gastouderbureau volgt de regels van het civiele recht. Procedures van gastouders zijn mij niet bekend.

*38 – Omtzigt.* Bent u bereid om te bewerkstelligen dat ook in de overige 170 CAF-zaken de onderliggende onderzoekinformatie en bijbehorende documenten op grond van art 8:42 Algemene wet bestuursrecht (Awb) actief worden overlegd? Zo nee, waarom overtreedt u dan artikel 8:42 van de Awb?

Antwoord 38 – Omtzigt.

In alle procedures worden de stukken ingebracht volgens de regels die daarvoor gelden. Alle zaken met lopende (hoger) beroep procedures waarin nog geen zitting was geweest zijn ruimhartig doorgenomen op het waar nodig compleet maken van het dossier.

## **Onrechtmatig handelen**

*23 – Leijten.* Is in 2016, toen de werkwijze in de CAF-zaken werd gewijzigd, vastgesteld dat sprake was van onrechtmatig handelen? Zo neen, wat was dan de reden de werkwijze te wijzigen? Zo ja, is er intern gemeld dat sprake was van onrechtmatigheid?

### Antwoord 23 – Leijten

In 2016 is de werkwijze in de CAF-zaken gewijzigd zonder dat de aanleiding daarvoor is vastgelegd. Vanaf dat moment is kinderopvangtoeslag niet meer op vergelijkbare wijze stopgezet als in de CAF 11-zaak. In 2017 oordeelde de Raad van State dat het stopzetten van kinderopvangtoeslag voordat het onderzoek naar het recht op toeslag was afgerond, niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

*1 – Omtzigt.* Herinnert u zich dat u oordeel Kamer gaf op twee moties, die constateerden dat

- de Belastingdienst meerdere wetten overtrad in de CAF-11-zaak en er sprake was van onbehoorlijk bestuur 1);
- de Belastingdienst onrechtmatig gehandeld heeft tegen de ouders in de CAF-11-zaak door de kinderopvangtoeslag stop te zetten in plaats van op te schorten, door de termijn van bezwaar zeer ernstig te overschrijden en door incomplete dossiers aan te leveren bij de rechterlijke macht 2);
- dat deze moties met algemene stemmen zijn aangenomen en dat dus nu vaststaat dat de Belastingdienst onrechtmatig gehandeld heeft?

### Antwoord 1 – Omtzigt

Ik ben op de hoogte van de moties. Ik heb deze moties oordeel Kamer gegeven voor wat betreft de in de moties opgenomen verzoeken aan de regering. Ik merk op dat onrechtmatigheid een juridisch begrip is. De Raad van State heeft geoordeeld dat het stopzetten van kinderopvangtoeslag voordat het onderzoek naar het recht op toeslag was afgerond, niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Daarmee staat voor mij de onrechtmatigheid voor wat betreft het stopzetten in de CAF 11-zaak vast.

Eerder heb ik aangegeven dat de beslistermijnen ernstig overschreden zijn en dat incomplete dossiers zijn aangeleverd. Dit vind ik niet behoorlijk.

*2 – Omtzigt.* Klopt het dat het onrechtmatig handelen van de Belastingdienst ten minste geduurd heeft van 2013/2014 tot en met 2016 en dat dit gebeurd is op een groot aantal Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)-dossiers? Zo nee, van wanneer tot wanneer heeft het onrechtmatig handelen geduurd en op welke dossiers heeft dit plaatsgevonden?

### Antwoord 2 – Omtzigt

Het CAF-team is in 2013 opgericht. In 2016 is de werkwijze in de CAF-zaken gewijzigd.. Vanaf dat moment is kinderopvangtoeslag niet meer op vergelijkbare wijze stopgezet als in de CAF 11-zaak. De reden voor deze wijziging is niet vastgelegd.

Zoals bekend, onderzoekt de ADR in welke andere toeslaggerelateerde CAF-zaken sprake is geweest van vergelijkbaar handelen als in de CAF 11-zaak. Ik wil niet op de uitkomsten van dit onderzoek vooruitlopen.

*3 – Omtzigt.* Heeft het CAF-team zelf besloten tot deze onrechtmatige handelingen? Is het managementteam van de Belastingdienst waar CAF onder viel betrokken bij deze illegale beslissing? Wanneer is de Directeur- Generaal (DG) Belastingdienst hierover geïnformeerd of bij betrokken? Is de politieke leiding (vooraf) geïnformeerd over deze onrechtmatige aanpak?

Wanneer, hoe? Zo nee, waarom niet? Wilt u de onderliggende nota's openbaar maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 – Omtzigt.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

*4 – Omtzigt.* Wanneer, op welk moment, werd u persoonlijk duidelijk dat hier niet alleen sprake was van onbehoorlijk en onzorgvuldig bestuur, maar van onrechtmatig overheidshandelen? Welke consequenties heeft u daar wanneer aan verbonden? Wilt u dit een precieze tijdlijn beschrijven? Welke actie is door u wanneer ondernomen tegen deze onrechtmatigheid?

Antwoord 4 – Omtzigt.

Na de uitspraak van de Raad van State in maart 2017 werd duidelijk dat het stopzetten van kinderopvangtoeslag voordat het onderzoek naar het recht op toeslag was afgerond, niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. In november van dat jaar heb ik ook gereageerd op het rapport van de nationale ombudsman ('geen powerplay, maar fair play'), waarin ik onder meer heb aangegeven dat de nadruk teveel heeft gelegen op het tegengaan van misbruik en dat daarbij onvoldoende oog is geweest voor burgerperspectief. Ook zijn toen alle lopende beroepszaken nogmaals beoordeeld en getoetst aan de uitspraak van de Raad van State. Daarnaast heb ik toen excuses gemaakt aan ouders die overlast hebben ondervonden van de handelwijze van de Belastingdienst.

In mijn brief van 11 oktober 2018<sup>6</sup> heb ik maatregelen aangekondigd naar aanleiding van het CAF 11-dossier. Ook heb ik in die brief aangegeven dat de behandeling van de bezwaren te lang heeft geduurd en dat ouders niet goed geïnformeerd zijn over het aanleveren van bewijsstukken. Zoals ik eerder heb aangegeven, heb ik de consequenties van deze handelwijze van de Belastingdienst lange tijd onvoldoende onderkend. Eerder heb ik dat een tunnelvisie genoemd. Op 11 juni 2019 heb ik gesproken met diverse getroffen ouders. Ik heb toen onder meer aangekondigd de invordering in de CAF 11-zaak met onmiddellijke ingang op te schorten. Ook heb ik aangekondigd een passende oplossing te zoeken voor alle getroffen ouders. Daarvoor heb ik zoals bekend de adviescommissie uitvoering toeslagen om advies gevraagd.

In het debat van 4 juli jl. heb ik hierover ook van gedachten gewisseld met uw Kamer. Daarbij hebben we vastgesteld dat de onrechtmatigheid voor wat betreft het stopzetten in de CAF 11-zaak vast staat.

*24 – Leijten.* Beseft u dat het noodzakelijk is dat bekend wordt waarom besloten is tot contra legem handelen door de Belastingdienst en wie van dit besluit geweten heeft? Kunt u eindelijk antwoord geven op de vraag wie opdracht gaf tot het onrechtmatig stopzetten in de CAF 11-zaak en zeer waarschijnlijk bij andere zaken?

Antwoord 24 – Leijten.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

*8 – Omtzigt.* Vanaf welk moment tot welk moment was er beleid en waren er werkinstructies om de kinderopvangtoeslag stop te zetten? Kunt u dat beleid en die werkinstructies openbaar maken?

Antwoord 8 – Omtzigt.

---

<sup>6</sup> Kamerstukken II, 2018/19,

Na de uitspraak van de Raad van State in 2017 werd duidelijk dat het stopzetten van kinderopvangtoeslag voordat het onderzoek naar het recht op toeslag was afgerond, niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. In het debat van 4 juli jl. hebben we deze wijze van stopzetten onrechtmatig genoemd. Ik heb geen aanwijzingen dat opzettelijk gekozen is voor onrechtmatig stopzetten. Zoals bekend onderzoekt de ADR het traject voorafgaand en na afloop van het stopzetten van toeslagen. Nadat het onderzoek gereed is zal ik dit met uw Kamer delen.

9 – Omtzigt. Op hoeveel mensen zijn die werkinstructies en dat beleid – dat illegaal was – bij benadering toegepast?

Antwoord 9 – Omtzigt

Zoals bekend, onderzoekt de ADR in welke CAF-zaken sprake is geweest van vergelijkbaar handelen als in de CAF 11-zaak. Nadat het onderzoek gereed is zal ik dit met uw Kamer delen

10 – Omtzigt. Herinnert u zich uw antwoorden van 11 september 2018 3) waarin u sprak van collegiale handreikingen en een conceptleidraad voor afhandeling van april 2016 en juni 2016? Zijn er vóór die data ook handreikingen en leidraden? Welke? Kunt u die aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord 10 – Omtzigt.

*Brief 11 september: Na het onderbreken van de betaling van de kinderopvangtoeslag is door een groot deel van de ouders bezwaar aangetekend. Onder meer om de collega's die belast zijn met de bezwaarbehandeling de context van deze bezwaren mee te geven, zijn collegiale handreikingen gedaan door middel van een casus en een concept leidraad voor de afhandeling, respectievelijk van april 2016 en juni 2016. Dit zijn geen vastgestelde werkinstructies, maar interne communicatie op operationeel niveau. Uiteraard dient elk bezwaar op gelijke wijze en aan de hand van wet- en regelgeving beoordeeld te worden.*

Dat herinner ik mij. Ik heb ook aangegeven dat dit interne communicatie op operationeel niveau is. Mij zijn geen andere handreikingen of conceptleidraden bekend die op deze zaak betrekking hebben. Zoals ik al heb aangegeven, onderzoekt de ADR het traject voorafgaand en na afloop van het stopzetten van toeslagen. Nadat het onderzoek gereed is zal ik dit met uw Kamer delen.

11 – Omtzigt. Kunt u aangeven wat de status is van een conceptleidraad? Is dat een leidraad die gevolgd wordt bij behandelingen maar die door de concept-status niet bij Wob-procedures en andere uitvragen boven tafel komt?

Antwoord 11 – Omtzigt.

De conceptstatus wordt in de regel gevolgd door een definitieve leidraad. De conceptstatus is niet bedoeld om te voorkomen dat de leidraad bij Wob-verzoeken en andere uitvragen boven tafel komt. Het bevestigt voor mij vooral dat de informatiehuishouding bij Toeslagen onvoldoende op orde was.

12 – Omtzigt. Welke versies van het 'Handboek Toeslagen' bestonden er in 2013, 2014, 2015 en 2016? Welke instructies werden hierin opgenomen? Staan hier regels in omtrent het stopzetten van toeslagen?

Antwoord 12 – Omtzigt.

In 2013 en 2014 zijn de wijzigingen in het Handboek Toeslagen niet via versiebeheer bijgehouden.

Over 2015 bestaat één versie van het Handboek Toeslagen, over het jaar 2016 zijn dit er zes. In het Handboek Toeslagen staat een uitleg van de voor Toeslagen relevante wet- en regelgeving, jurisprudentie en processen. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de voorwaarden waaronder een toeslag kan worden stopgezet.

*29 – Leijten.* Hoeveel ouders zitten nog met terugbetalingen van onterecht stopgezette kinderopvangtoeslag? Kunt u garanderen dat in zaken van onrechtmatig handelen van de Belastingdienst geen verjaring op mag treden waardoor ouders hun geld kwijt zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 29 – Leijten.

Zoals bekend adviseert de commissie uitvoering toeslagen over een passende oplossing voor gedupeerde ouders in de CAF 11-zaak. Daarnaast onderzoekt de ADR in welke CAF-zaken sprake is geweest van vergelijkbaar handelen als in de CAF 11-zaak. Nadat de onderzoeken gereed zijn, zal ik deze met uw Kamer delen. Ik wil niet op de uitkomsten van de onderzoeken vooruitlopen.

*9 – Azarkan.* Klopt het dat het niet om incidenten ging, maar dat het om staand beleid ging, en de top van Toeslagen op de hoogte was? Waren ook de secretaris-generaal en de toenmalige staatssecretarissen en ministers van Financiën op de hoogte? Kunt u dit uitsluiten?

Antwoord 9 – Azarkan.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

*10 – Azarkan.* Waarom zijn de interne signalen in 2015 genegeerd? Klopt het dat hier intern overleg over is gevoerd? Klopt het dat er instructies zijn uitgewisseld en welke waren dat?

Antwoord 10 – Azarkan.

In september 2015 is een overdrachtsdocument gewisseld tussen behandelaars van bezwaarschriften bij Toeslagen. In mijn brief van 2 juli ben ik hierop ingegaan. Ik heb geen aanwijzingen dat dit document binnen de Belastingdienst is besproken.

*23 – Azarkan.* Klopt het dat al in 2012 gebleken was dat de signalen van de GGD uit 2011 niet klopten?

Antwoord 23 – Azarkan.

Nee, dat klopt niet.

*24 – Azarkan.* Waarom heeft Toeslagen hier niets mee gedaan? Deelt u de mening dat de overheid niet in zichzelf gekeerd moet zijn, maar ontlastende signalen serieus moet nemen?

Antwoord 24 – Azarkan.

Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 23.

*5 – Omtzigt.* Acht u het acceptabel dat de Belastingdienst onrechtmatig handelt en dat jarenlang?

Antwoord 5 – Omtzigt.

Ik vind het van belang dat de Belastingdienst handelt volgens geldende wet- en regelgeving.

6 – *Omtzigt*. Indien een rijksdienst jarenlang onrechtmatig handelt jegens waarschijnlijk duizenden burgers, laat u dan onderzoek doen, wie daartoe opdracht gegeven heeft en hoe het foutieve beleid tot stand gekomen is?

Antwoord 6 – Omtzigt.

**PM:** Ik verwijs u naar wat ik hierover gemeld heb in de begeleidende brief bij deze antwoorden. Verder doe ik geen uitspraken over individuen of individuele casussen.

Na de uitspraak van de Raad van State in 2017 werd duidelijk dat het stopzetten van kinderopvangtoeslag voordat het onderzoek naar het recht op toeslag was afgerond, niet in overeenstemming is met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Ik heb geen aanwijzingen dat opdracht gegeven is tot onrechtmatig handelen. Zoals bekend onderzoekt de ADR het traject voorafgaand en na afloop van het stopzetten van toeslagen. Nadat het onderzoek gereed is zal ik dit met uw Kamer delen.

7 – *Omtzigt*. Wat vindt u van het feit dat de Belastingdienst (en de DG van de Belastingdienst) het wel nodig vond om een grondig onderzoek te doen naar de klokkenluider, die illegaal handelen van de Belastingdienst blootlegde en geen onderzoek te doen naar het jarenlang illegaal handelen van de Belastingdienst, waardoor vele burgers zwaar in de problemen gekomen zijn?

Antwoord 7 – Omtzigt.

Ik doe geen uitspraken over individuen of individuele casussen. Overigens lopen er verschillende onderzoeken naar het handelen van de Belastingdienst in toeslaggerelateerde CAF-zaken.

### **Openheid documenten**

29 – *Azarkan*. Is de stelling gerechtvaardigd dat we eigenlijk rechtstreeks op een parlementaire enquête afstevenden, waarin alle verantwoordelijken in de loop der jaren op het matje zullen moeten komen?

Antwoord 29 – Azarkan.

Het instellen van een parlementaire enquête is een recht van uw Kamer.

30 – *Azarkan*. Bent u bereid om alle beschikbare documenten zeker te stellen, om een dergelijke parlementaire enquête effectief te laten verlopen? Welke rol kunnende politie en de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) hierin spelen?

Antwoord 30 – Azarkan.

Indien de Kamer besluit tot het instellen van een parlementaire enquête verleen ik vanzelfsprekend alle medewerking.

27 – *Omtzigt*. Heeft u kennisgenomen van het artikel "Fiscus frustreert informatieverzoeken van gedupeerden in toeslagaffaire"? 5)

Antwoord 27 – Omtzigt.

Ja.

28 – Omtzigt. Bent u bereid, nu de Belastingdienst onrechtmatig gehandeld heeft bij elk van de stopzettingen, bij de gigantische termijnoverschrijdingen en bij het onrechtmatig aanleveren van incomplete dossiers in de bezwaar-en beroepsfase, om het complete onderzoeksdossier van de Belastingdienst en alle achterliggende stukken aan de ouders, de instelling en de Kamer te sturen?

Antwoord 28 – Omtzigt

In procedures met vraagouders worden de stukken ingebracht volgens de regels die daarvoor gelden. Alle zaken met lopende (hoger) beroep procedures waarin nog geen zitting was geweest zijn ruimhartig doorgenomen op het compleet maken van het dossier. Uw Kamer is geen partij in de lopende procedures en de stukken geven geen extra inzicht in de gang van zaken "in den brede" binnen het CAF 11-project. Om die reden doe ik uw Kamer de afschriften van de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken niet toekomen.

29 – Omtzigt. Indien het antwoord op de vorige vraag nee is, welke voor de Belastingdienst onwettelijke informatie probeert u dan nog steeds achter te houden?

Antwoord 29 – Omtzigt.

Voor de reden dat ik deze stukken niet aan uw Kamer doe toekomen, verwijs ik u naar het antwoord op vraag 28.

30 – Omtzigt. Herinnert u zich dat u (en uw ambtsvoorganger) eerdere vragen in algemene termen beantwoord hebben zonder voldoende onderzoek te doen en zonder de gevraagde documenten aan de Kamer te doen toekomen en dat dit een bepaald onvolledig beeld van de zaak gaf, bijvoorbeeld in de antwoorden:

a. Er is niet gebleken dat er ouders, kinderopvanginstellingen/gastouders en bemiddelingsbureaus zijn die een onnodig grote schade geleden hebben van het abrupt stopzetten en terugvorderen van kinderopvangtoeslag in 2014 6)

b. De bevoegdheden en verplichtingen voor Toeslagen met betrekking tot het stopzetten, controleren en terugvorderen van kinderopvangtoeslag zijn in de wet- en regelgeving vastgelegd. Er zijn geen aanvullende beleidsinstructies gegeven voor de kinderopvangtoeslag in 2014 en 2015? 6)

Antwoord 30 – Omtzigt.

Ik herinner mij de antwoorden van mijn ambtsvoorganger en mijzelf.

31 – Omtzigt. Kunt u de volgende documenten – waar eerder om verzocht is – aan de Kamer doen toekomen:

- alle memo's, e-mails etc. die over deze zaak aan u of aan de DG Belastingdienst zijn verstrekt in de afgelopen anderhalf jaar over CAF-gerelateerde zaken;
- evaluaties (uit 2015) in andere CAF-zaken
- de vervolgopdracht aan de EDP-auditors van 2 oktober;
- de 'onderhandenwerkversies' van de evaluatie CAF Hawai van februari 2016;
- de veertien documenten die zijn overlegd aan de landsadvocaat;
- de twee versies van de casus Caf Hawai (0.9), dwz: de twee versies die eraan vooraf gingen: 0.1 en 0.2;
- de documenten die EDP-auditors hebben aangetroffen en waarover de Kamer nog niet is

geïnformeerd;

- de Conclusie van Antwoord van de landsadvocaat van juni 2018 (hetgeen een openbaar stuk is, behandeld in een openbare zitting, en die is gepubliceerd door RTL Nieuws en Trouw);
- de rapportages over actualiteitsbezoeken in november 2013;
- de vijf documenten uit 2011 die de EDP-auditors hebben aangetroffen in relatie tot deze zaak, waarbij u stelt dat u er slechts drie kent;
- de scan die de centrale netwerkbeheerder van de Belastingdienst in de zomer van 2018 heeft uitgevoerd 'op alle bestanden van de gehele Belastingdienst' (dus niet alleen bij 'Toeslagen');
- de inventarislijst van 262 documenten die Toeslagen op 26 september ter beschikking stelde;
- de inventarislijst van 480 documenten die op 10 oktober door de auditors zijn aangetroffen op de N- schijf van de coördinator van het CAF 11-project;
- de inventarislijst van de 198 stukken die de EDP-auditors op 22 oktober stuurden;
- de inventarislijst van de niet-onderzochte schijf, met de naam: 'SG\_TSL\_UT\_Beroepen-stukken CAF11';
- de niet-aangetroffen documenten (6 t/m 8), zie toelichtende mail in proces van beoordeling EDP-auditors. Over welke documenten gaat dit?
- onderhandenwerkversies' van de evaluatie CAF 11 Hawaii?

Antwoord 31 – Omtzigt.

**PM: afstemming BZK loopt nog.**

32 – Omtzigt. Herinnert u zich dat de regering aan de Kamer verklaarde: "De notitie onderscheidt dit soort gevallen van de situatie waarin een bewindspersoon in eerste instantie een document niet verstrekt, zonder daarbij een uitdrukkelijke weigering uit te spreken, of zich te beroepen op het belang van de staat. De Kamer kan in dit niet-verstrekken (eventueel na overleg) berusten. Maar als de Kamer volhardt in haar verzoek, zal de bewindspersoon het document alsnog moeten verstrekken, of definitief moeten weigeren met een beroep op het belang van de staat. 15"? 4)

Antwoord 32 – Omtzigt.

Ja.

33 - Omtzigt. Wilt u deze vragen zien als een volharding van mijn eerdere verzoeken en dus per document een van beide handelingen verrichten:

- het document aan de Kamer aanbieden;
- een beargumenteerd beroep doen op het belang van de staat om het document niet aan de Kamer te overleggen?

Antwoord 33 - Omtzigt.

**PM: afstemming BZK loopt nog.** Er zijn door mij geen inlichtingen aan uw Kamer geweigerd met een beroep op het belang van de staat. Ik verwijs u verder naar het antwoord op vraag 31.

34 – Omtzigt. Wilt u voor de zaken waarop u een belang doet op het belang van de staat, dit belang toetsen met uw collega's in het kabinet en aangeven of zij – per document – het beroep op het belang van de staat kunnen dragen? Kunt u aangeven in welke kabinetsvergadering u dit aan de orde gesteld heeft en met welke documenten het kabinet instemt dat het in het belang van de staat is dat zij niet openbaar worden?

Antwoord 34 – Omtzigt.

**PM: afstemming BZK loopt nog.** Ik verwijs u naar het antwoord bij vraag 33.

#### **(Juridische) Toeslagenstelsel**

52 – Azarkan. Deelt u de mening dat het hele toeslagensysteem op de schop moet?

Antwoord 52 – Azarkan.

Op dit moment wordt een IBO Toeslagen uitgevoerd, waarbij onder meer verdergaande opties van het stelsel van toeslagen worden gezien. De uitkomsten van dit IBO worden aan het eind van 2019 verwacht. Daarnaast is, zoals ik in mijn brief van 11 juni heb aangegeven, mijn beeld dat de wetgeving op onderdelen rigide is en soms te weinig mogelijkheden biedt om tegemoet te komen aan het maatschappelijk rechtvaardigheidsgevoel in deze zaken. Dit kan soms disproportionele gevolgen hebben en tot schrijnende situaties leiden. Ik ben daarom met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader aan het onderzoeken of in dergelijke situaties tot een meer proportionele benadering kan worden gekomen.

53 – Azarkan. Kunt u beleidsopties uitwerken waarbij toeslagen alleen nog maar toegekend worden op basis van vaststaande feiten, waardoor er later geen terugvordering meer nodig is?

Antwoord 53 – Azarkan.

Terugvorderingen zijn inherent aan de huidige systematiek. Op dit moment wordt een IBO Toeslagen uitgevoerd, waarbij onder meer verdergaande opties van het stelsel van toeslagen worden gezien. De uitkomsten van dit IBO worden aan het eind van 2019 verwacht. Ik wil niet vooruitlopen op de resultaten van dit onderzoek.

54 – Azarkan. Klopt het dat er aan de terugvordering op basis van nieuwe inkomensgegevens geen eindtermijn zit (op basis van art. 20 en 21 Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)? Klopt het dat dit erg afwijkt van de hoofdregel, waarin de eventuele vorderingen van de Belastingdienst verjaren na vijf jaar?

Antwoord 54 – Azarkan.

Ook voor de Belastingdienst/Toeslagen geldt in principe een verjaringstermijn van 5 jaar. Binnen deze termijn kan een reeds vastgestelde toeslag naderhand in bepaalde gevallen nog in het voordeel of in het nadeel van de belanghebbende worden herzien. De mogelijkheid tot herziening van een vastgestelde toeslag in verband met een wijziging van het inkomensgegeven op grond van artikel 20 Awir heeft echter geen verjaringstermijn, maar is gekoppeld aan het moment waarop het nieuwe inkomensgegeven is vastgesteld. Dat heeft als reden dat de Belastingdienst/Toeslagen voor wat betreft dit inkomensgegeven afhankelijk is van de inspecteur van de Belastingdienst en het bij langlopende procedures in de sfeer van de inkomstenbelasting, bijvoorbeeld in geval van navordering door de inspecteur, langer dan 5 jaar kan duren voordat het inkomensgegeven definitief vaststaat. Mede daarom schrijft artikel 20 Awir voor dat de Belastingdienst/Toeslagen, als dat inkomensgegeven eenmaal wijzigt, binnen 8 weken tot een herziening moet overgaan.

55 – Azarkan. Waarom is voor deze afwijkende regel gekozen? Kunt u overwegen om de uiterste terugvorderingstermijn voor de Afdeling Toeslagen eveneens op vijfjaar te zetten? Kunt u een voorstel hiertoe opnemen in het Belastingplan 2020? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 55 – Azarkan.

Ik verwijs naar het antwoord op vraag 54. Ik ben niet voornemens om nu een voorstel in het

Belastingplan 2020 op te nemen waarin een verjaringstermijn aan artikel 20 van de Awir wordt verbonden.

#### **Overig**

1 – *Azarkan* Bent u op de hoogte van de nieuwe berichtgeving over de Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)-affaire inzake de kinderopvangtoeslag? 1)

Antwoord 1 – Azarkan.

Ja.

4 – *Leijten* Welke voorlopers heeft de CAF gekend en wat was daarvan de opzet en werkwijze?

Antwoord 4 – Leijten

De CAF-aanpak was nieuw in 2013. Nieuw aan de aanpak was de samenwerking tussen verschillende disciplines binnen de Belastingdienst met als doel fraude van facilitators aan te pakken.

25 – *Leijten*. Waarom is in de afgelopen jaren, tot maar zeer recent, volhard in het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag? Door wie is die beslissing genomen en wie is over die beslissing geïnformeerd?

Antwoord 25 – Leijten.

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 11 juni jl. heeft de wens te voldoen aan de maatschappelijke roep tot fraudebestrijding in combinatie met strikte regelgeving naar mijn opvatting geleid tot het ontstaan van een 'tunnelvisie'. In het spanningsveld tussen fraudebestrijding en dienstverlening heeft de eerste de overhand gekregen. Deze 'tunnelvisie' werd gestaafd door de uitkomsten van rechtszaken waarin de (juridische) interpretatie van wetgeving merendeels onderschreven werd.

26 – *Leijten*. Kunt u tevens inzicht geven waarom en wanneer is besloten dat, ondanks het rapport van de Nationale ombudsman en de uitspraken van de Raad van State, de rechtszaken en de terugvorderingen moesten worden gecontinueerd?

Antwoord 26 – Leijten.

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 11 juni jl. heeft de wens te voldoen aan de maatschappelijke roep tot fraudebestrijding in combinatie met strikte regelgeving naar mijn opvatting geleid tot het ontstaan van een 'tunnelvisie'. In het spanningsveld tussen fraudebestrijding en dienstverlening heeft de eerste de overhand gekregen. Deze 'tunnelvisie' werd gestaafd door de uitkomsten van rechtszaken waarin de (juridische) interpretatie van wetgeving merendeels onderschreven werd.

27 – *Leijten*. Klopt het dat de ouders die met stopzetting te maken kregen "opzet/grove schuld" werd verweten, waardoor zij minder rechten hadden op de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen of op een terugbetalingsregeling? (7) FJZ, afstemming met Vaktechniek, Toeslagen en UHB

Antwoord 27 – Leijten.

Tegen elke beschikking kan bezwaar aangetekend worden. Ook vraagouders die "opzet/grove schuld" wordt verweten hebben de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen. Ook heeft elke vraagouder recht op de standaard betalingsregeling van 24 maanden.

Wanneer vraagouders niet aan de standaard betalingsregeling kunnen voldoen, kunnen vraagouders een verzoek indienen voor een betalingsregeling op basis van betalingscapaciteit. Indien de terugvordering te wijten is aan opzet of grove schuld is het niet mogelijk om een betalingsregeling op basis van betalingscapaciteit te treffen (artikel 7, zesde lid Uitvoeringsregeling Awir). Ook tegen dit besluit is overigens bezwaar en beroep mogelijk.

*28 – Leijten.* Zijn de ouders die het oordeel "opzet/grove schuld" kregen via het zogenaamde barrièremiddel tegemoet getreden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 28 – Leijten.

Mij is niet bekend wat bedoeld wordt met barrièremiddel. Voor wat betreft de rechten van ouders die "opzet/grove schuld" wordt verweten verwijs ik naar het antwoord op vraag 27.

*30 – Leijten.* Kunt u aangeven waarom ouders, die gedupeerd zijn omdat het gastouderbureau dat wél fraudeerde, aangeslagen zijn voor het volledig terugbetalen van de kinderopvangtoeslag?

Antwoord 30 – Leijten.

Volgens de wet zijn de vraagouders verantwoordelijk voor de juistheid van hun aanvraag en het aanleveren van de juiste gegevens. Dat zij dit eventueel uitbesteden aan een derde, zoals een gastouderbureau, ontslaat hen niet van deze verantwoordelijkheid. Fraude van het gastouderbureau staat er daarom niet aan in de weg om de juistheid van de individuele aanvragen van vraagouders te controleren. Blijkt bij de controle dat de vraagouder aan alle voorwaarden voldoet, dan wordt gewoon kinderopvangtoeslag toegekend. Indien bij controle blijkt dat niet aan alle voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag wordt voldaan, brengt het wettelijke systeem met zich mee dat deze (gedeeltelijk) wordt teruggevorderd bij de vraagouder.

*31 – Leijten.* Is het standaard dat bij het instellen van bezwaar dit per aangetekende post moet plaatsvinden omdat anders de gedupeerde geen enkel bewijs heeft van het instellen van bezwaar?

Antwoord 31 – Leijten.

Het instellen van bezwaar hoeft niet per aangetekende post.

*32 – Leijten.* Klopt het dat het aanmelden van een derde kind of een tweeling voor de kinderopvangtoeslag standaard materiële controle oplevert?

Antwoord 32 – Leijten.

Nee.

*11 – Azarkan.* Vindt u ook dat, net als de Nationale ombudsman, de overheid een meewerkende overheid moet zijn, die het volk dient? Hoe kwalificeert u het hysterische optreden van de Afdeling Toeslagen in dit licht?

Antwoord 11 – Azarkan.

Ik deel de stelling dat de overheid zijn burgers moet faciliteren.

13 – Azarkan. Bent u nog wel de juiste persoon om de CAF-affaire op te lossen? Of groeit deze affaire u boven het hoofd? Bent u bereid op te stappen, als deze zaak niet uiterlijk op 1 januari 2020 volledig opgelost zal zijn, inclusief het uitbetaald hebben van alle schadevergoedingen, met de volledige genoegdoening van alle slachtoffers?

Antwoord 13 – Azarkan.

Ik ben vastberaden deze zaak goed en zorgvuldig op te lossen.

14 – Azarkan. Klopt het dat er in de nasleep van de Bulgarenfraude in de jacht op fraude zorgvuldig onderzoek en bewijsvoering zijn overgeslagen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 14 – Azarkan.

Zoals ik eerder heb aangegeven<sup>7</sup>, heeft, ingegeven door de tijdgeest gericht op het voorkomen en aanpakken van fraude, de focus gelegen op de bestrijding van fraude en is de menselijke maat uit het oog verloren. Dit heeft in voorkomende gevallen vervelende consequenties gehad voor goedwillende ouders van wie de toeslag is stopgezet, terwijl later bleek dat zij er wel recht op hadden.

21 – Azarkan. Hoeveel ouders zijn door het ingrijpen van Toeslagen in de bijstand of een andere uitkering terechtgekomen?

Antwoord 21 – Azarkan.

Dit wordt niet bijgehouden. Er zijn mij dan ook geen cijfers bekend over ouders die door het ingrijpen van Toeslagen in de bijstand of een andere uitkering zijn terechtgekomen.

27 – Azarkan. Deelt u de mening dat het zorgwekkend is dat er al vele onderzoeken van de Algemene Rekenkamer geweest zijn, en bijvoorbeeld ook de commissie-Joustra/Borstlap, maar dat er heel weinig met deze onderzoeken wordt gedaan?

Antwoord 27 – Azarkan

Deze zorg deel ik, waarbij ik graag wil aansluiten bij wat de Algemene Rekenkamer hier desgevraagd over heeft gezegd in de uitzending in Nieuwsuur van 10 juli: *"Dat is een terechte vraag, die we kunnen stellen aan iedereen voor wie wij de rapporten schrijven. Dat is de dienst zelf, de bewindslieden en ook de parlementariërs. Die rapporten leveren wij aan de TK, en dan kan er iets mee gebeuren."* PM: verwijzen cultuur

25 – Azarkan. Hoe reageert u op de uitspraken van de Algemene Rekenkamer, in Nieuwsuur van 10 juli jl.? 2)

Antwoord 25 – Azarkan.

Francine Giskes van de Algemene Rekenkamer constateert in de uitzending van Nieuwsuur van 10 juli onder meer dat op het toeslagendossier sprake is van grote politieke druk. Bij de invoering van het toeslagensysteem werd van de Belastingdienst gevraagd *"snel de voorschotten te betalen en pas later te controleren"*, waardoor veel terugvorderingen ontstonden. Daarna is de Belastingdienst juist gevraagd om *"heel goed te controleren alvorens uit te keren."*

---

<sup>7</sup> Brief 11 oktober 2018

Francine Giskes van de Algemene Rekenkamer stelt in genoemde uitzending dat "*het beter moet met de interne coördinatie binnen de Belastingdienst, maar ook in de regelgeving.*" Deze conclusies onderschrijf ik grotendeels. Om de coördinatie binnen de Belastingdienst te verbeteren, heb ik cultuur als vierde pijler toegevoegd aan *beheerst vernieuwen*. Mijn beeld is ook dat de wetgeving op onderdelen rigide is en soms te weinig mogelijkheden biedt om tegemoet te komen aan het maatschappelijk rechtvaardigheidsgevoel in deze zaken. Dit kan soms disproportionele gevolgen hebben en tot schrijnende situaties leiden. Ik ben daarom met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader aan het onderzoeken of in dergelijke situaties tot een meer proportionele benadering kan worden gekomen.

31 – Azarkan. Deelt u de mening dat het structureel kwakkelen van de Belastingdienst niet alleen begonnen is in 2006, met de invoering van de Toeslagen, maar dat de neergang van de dienst eigenlijk al begonnen is bij de brede belastingherziening in 2001?

Antwoord 31 – Azarkan

Nee, die mening deel ik niet.

32 – Azarkan. Klopt het dat in 2001 begonnen is met het veel meer gebruik maken van steekproeven, in plaats van 100%-controle?

Antwoord 32 – Azarkan.

Volledige controle was en is niet mogelijk. De Belastingdienst moet daarom risicogericht werken. Ook voor 2001 was dit al het geval. Het toepassen van steekproeven en deelwaarnemingen is een gebruikelijke werkwijze.

33 – Azarkan. Klopt het dat veel mensen en bedrijven gebruik maken van de grote mazen in de wet, die door deze steekproefcontroles zijn ontstaan?

Antwoord 33 – Azarkan.

Eventuele mazen in het wettelijke kader staan los van de wijze waarop toezicht en handhaving is ingericht en dienen door aanpassing van dit kader te worden opgelost.

34 – Azarkan. Klopt het bijvoorbeeld dat een gemiddelde controle bij een mkb'er gemiddeld 31.000 euro aan te weinig betaalde belasting oplevert? Dit kan toch niet? Wanneer gaat u hier eindelijk eens wat aan doen?

Antwoord 34 – Azarkan

De Belastingdienst controleert risicogericht. Een gemiddelde opbrengst van een controle bij een MKB-bedrijf zegt daarom niets over de mate waarin deze sector wet- en regelgeving naleeft.

35 – Azarkan. Klopt het dat er zwarte lijsten bestaan, waarop toeslaggerechtigden staan, die in beginsel afgewezen worden voor de kinderopvangtoeslag, of die voor stopzetting of terugvordering in aanmerking komen? Kunt u uitsluiten dat deze zwarte lijsten bestaan?

Antwoord 35 – Azarkan.

Zoals ik in het debat van 21 maart 2019 heb aangegeven, bestaan er geen zwarte lijsten binnen Toeslagen. Wel bestaan er lijsten voor handmatige beoordeling. Toeslaggerechtigden die op een dergelijke lijst staan worden handmatig gecontroleerd. Plaatsing op deze lijst heeft geen gevolgen voor het recht op kinderopvangtoeslag.

36 – *Azarkan*. Op basis van welke criteria zijn deze zwarte lijsten samengesteld? Wie nam hierin beslissingen? Zijn dit besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waar bezwaar en beroep tegen mogelijk is? Waarom is niemand hierover geïnformeerd? Kunt u dit alsnog doen?

Antwoord 36 – Azarkan.

Er bestaan binnen Toeslagen geen zwarte lijsten. Verder verwijs ik u naar het antwoord op vraag 35.

37 – *Azarkan*. Hoe kan iemand van een zwarte lijst afkomen? Welke procedure gaat u hiervoor inrichten?

Antwoord 37 – Azarkan.

Er bestaan binnen Toeslagen geen zwarte lijsten. Verder verwijs ik u naar het antwoord op vraag 35.

56 – *Azarkan*. Klopt het dat de afdeling van de Belastingdienst die de Inkomstenbelasting uitvoert de inkomensgegevens van bijna iedereen heeft?

Antwoord 56 – Azarkan.

De Belastingdienst beschikt over de inkomensgegevens van iedereen die aangifte inkomstenbelasting doet. Daarnaast krijgt de Belastingdienst bijvoorbeeld actuele inkomensgegevens van het UWV. Dat betekent echter niet dat van iedereen de actuele inkomensgegevens beschikbaar zijn. Het komt bijvoorbeeld voor dat personen om uiteenlopende redenen uitstel vragen en krijgen voor de aangifte inkomstenbelasting of dat er wordt nagevorderd, waardoor definitieve inkomensgegevens pas later bekend zijn.

57 – *Azarkan*. Klopt het dat deze inkomensgegevens vaak pas na vele jaren bij de Afdeling Toeslagen terechtkomen, die dan vervolgens tot terugvordering overgaat, tot grote ergernis van de toeslaggerechtigden?

Antwoord 57 – Azarkan.

Nee, dat klopt niet. Toeslagen verkrijgt gedurende het jaar doorlopend inkomensgegevens. Op basis van deze gegevens kan Toeslagen voor een aantal toeslaggerechtigden bijvoorbeeld al gedurende het toeslagjaar het voorschot aanpassen. Daarnaast kan belanghebbende zelf de inkomensgegevens aanpassen, zodat het voorschot op het actuele inkomen gebaseerd is. Zo kunnen (hoge) terugvorderingen worden voorkomen. Het komt echter voor dat inkomensgegevens pas later bekend zijn. Hierbij verwijs ik naar het antwoord op vraag 56. Voor de volledigheid wijs ik erop dat ook andere factoren een rol kunnen spelen bij terugvorderingen. Zo kan het (wisselend) aantal opvanguren bij de kinderopvangtoeslag ook een belangrijke rol spelen.

58 – *Azarkan*. Hoe kunt u bewerkstelligen dat deze inkomensgegevens veel sneller tussen de beide delen van de Belastingdienst worden gedeeld? Het is toch bizar dat de ene hand van de Belastingdienst niet weet wat de andere hand doet?

Antwoord 58 – Azarkan.

Ik verwijst u naar de antwoorden op vraag 56 en 57.

28 – Azarkan. Is de stelling gerechtvaardigd te stellen dat de Belastingdienst een onbestuurbare en onverbeterlijke organisatie is en vergelijkbaar met een stuurloze en zinkende olietanker, die niet meer is bij te sturen?

Antwoord 28 – Azarkan

Nee.

59 – Azarkan. Is de Belastingdienst inmiddels de slechtst functionerende overheidsdienst van Nederland?

Antwoord 59 – Azarkan

Het is niet aan mij om hierover te oordelen.

60 – Azarkan. Kunt u een vergelijking maken met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) en de Defensie Materieel Organisatie?

Antwoord 60 – Azarkan

Nee. Bovendien vallen de genoemde diensten niet onder mijn verantwoordelijkheid.

**Vragen Omtzigt en Leijten (ombudsman)**

1 – Omtzigt en Leijten. Bent u bekend met het feit dat de Nationale ombudsman bezwaar over het niet heropenen van het onderzoek naar CAF-11 (kinderopvangtoeslag) afwees met de volgende redenering: "De Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) heeft in zijn brief van 14 mei 2018 vermeld dat in 2014 in totaal 235 vraagouders kinderopvang afnamen via gastouderbureau <sup>1</sup> te Eindhoven. U spreekt dit tegen: volgens u leverde dit gastouderbureau in 2014 slechts aan 157 vraagouders kinderopvang. U zegt hiervoor sterk bewijs te hebben. Wij hebben dit punt voorgelegd aan Toeslagen en gevraagd of zij zeker zijn van het aantal van 235. Toeslagen heeft ons verzekerd dat de genoemde 235 vraagouders in 2014 allen cliënten waren van gastouderbureau <sup>1</sup>?"

Antwoord 1 – Omtzigt en Leijten

Ja.

2 – Omtzigt en Leijten. Klopt het dat Toeslagen de Nationale ombudsman meegedeeld heeft dat de genoemde 235 ouders allen cliënten waren van gastouderbureau <sup>1</sup> in het jaar 2014?

Antwoord 2 – Omtzigt en Leijten

Nee, dat klopt niet. In de brief aan de Nationale Ombudsman van 14 mei 2018 is het volgende medegedeeld:

"Het aantal ouders dat in 2014 gebruik maakte van opvang door een gastouder die bemiddeld werd door het betrokken gastouderbureau bedroeg 235. De lopende toeslagen van deze 235 ouders zijn in 2014 gestopt."<sup>8</sup>

<sup>8</sup> Brief 14 mei 2018: geen powerplay maar fairplay.

Het gaat dus om vraagouders die kinderopvang afnamen bij een gastouder die bemiddeld werd door het betrokken gastouderbureau. Dezelfde gastouder kan door meerdere gastoudersbureaus worden bemiddeld.

3. – *Omtzigt en Leijten*. Herinnert u zich dat u op 28 juni jl. de Kamer het volgende warrige antwoord stuurde, waaruit volstrekt helder is dat in 2014 niet alle 235 vraagouders bij EXDADIM waren aangesloten:

"[Vraag] In de evaluatie CAF Hawaii wordt melding gemaakt van 317 betrokken BSN's, waarvan bij 248 de toeslag is stopgezet. Hoe verklaart u het verschil tussen de 302 ouders en de 235 stopzettingen die u noemt in uw brief van 11 juni?

[Antwoord] In de loop van de behandeling zijn de aantallen vraagouders en stopzettingen steeds beter in beeld gebracht. Uiteindelijk zijn 302 vraagouders in de populatie betrokken, waarvan 235 ouders in 2014 kinderopvangtoeslag hadden. De andere 67 ouders hadden op dat moment geen kinderopvangtoeslag, maar wel in de jaren 2012 en/of 2013. Zoals eerder is aangegeven is de adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd om alle individuele dossiers van vraagouders voor te bereiden voor een nadere beoordeling.

[Vraag] Wilt u alsnog de vragen 17, 18, 19 en 20 van de commissie Financiën beantwoorden die zijn gesteld over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2019 over zijn toezeggingen en op 11 juni 2019 zijn beantwoord? Meer precies: kunt u aangeven welke vraagouder aan welke gastouder en welk gastouderbureau waren gekoppeld, zodat duidelijk wordt hoe per bureau de bezwaar- en beroepsprocedures zijn verlopen?

[Antwoord] De onderzoekspopulatie bestaat uit 302 vraagouders. Daarvan was een groot deel aangesloten bij het betrokken gastouderbureau in 2012 en/of 2013 en/of 2014. Een andere groep bij dit gastouderbureau aangesloten vraagouders was eerder aangesloten bij een ander gastouderbureau. De overige ouders zijn niet overgegaan naar het betrokken gastouderbureau of hadden opvang op dezelfde locatie als het betrokken gastouderbureau. De bezwaar- en beroepsprocedures hebben betrekking op de vraagouders, niet op de gastouders of het gastouderbureau. Zoals eerder is aangegeven is de adviescommissie gevraagd om alle individuele dossiers van vraagouders voor te bereiden voor een nadere beoordeling"? 2)

Antwoord 3 – Omtzigt en Leijten

Ja, ik herinner mij deze antwoorden.

4 – *Omtzigt en Leijten*. Hoeveel van de 235 vraagouders bij wie de kinderopvangtoeslag is stopgezet in 2014, hadden in 2014 kinderopvang via het bureau EXDADIM?

Antwoord 4 – Omtzigt en Leijten

De Belastingdienst/Toeslagen heeft mij desgevraagd laten weten dat dit 202 vraagouders waren in 2014. PM: uitzoeken.

5 – *Omtzigt en Leijten*. Klopt het dat de ombudsman op basis van foutieve informatie van de Belastingdienst/Toeslagen dit onderzoek gesloten heeft?

Antwoord 5 – Omtzigt en Leijten

Nee, dat klopt niet. De nationale ombudsman concludeert in de brief aan het advocatencollectief dat het precieze aantal vraagouders in het jaar 2014 geen invloed heeft op de uitkomsten van zijn onderzoek ("Ik ben van mening dat het precieze aantal vraagouders in het jaar 2014 geen invloed heeft op de uitkomsten van mijn onderzoek") of de conclusies van het onderzoek ("Voor de

*conclusies van het onderzoek is het niet van essentieel belang of er 157 of 235 vraagouders (of een aantal daar tussenin) zijn getroffen.”).*

6 – *Omtzigt en Leijten*. Op welke wijze heeft u de ombudsman verteld dat u hem onjuiste informatie verschaft heeft?

Antwoord 6 – Omtzigt en Leijten

Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 2.

7 *Omtzigt en Leijten*. Kunt u deze vragen één voor één en binnen twee weken beantwoorden?

Antwoord 7 – Omtzigt en Leijten

Uw vragen zijn één voor één en tezamen met andere Kamervragen over CAF-zaken beantwoord.